

**ALUEELLINEN
KEHITTÄMISTEHTÄVÄ**
KUOPIO

VERKOSTO

YHTEISTYÖ

DIALOGI

OSALLISUUS

TIIMITYÖ

YHDEN-
VERTAISUUS

TOIMINTAKERTOMUS 2023

ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ ETELÄ- JA POHJOIS-SAVO

ETELÄ- JA POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISALUE

1.1.2018 Kuopion kaupunginkirjasto ryhtyi hoitamaan opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (660/2017) mukaisesti alueellista kehittämistehtävää toimialueenaan Etelä-Savon ja Pohjois-Savon yleiset kirjastot. Vuoden 2023 aikana alueellisen kehittämistehtävän hoitamisella on luotu edellytyksiä Savon yleisten kirjastojen toiminnan vahvistumiselle voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Vuonna 2023 Etelä- ja Pohjois-Savon alueella oli yhteensä 26 pääkirjastoa, 31 lähikirjastoa + 3 lainausasemaa, 10 kirjastoautoa ja 1 potilaskirjasto. Lisäksi Mikkelissä palvelee liikkuvien kirjastopalveluiden yksikkö ja kirja-auto Mirja.

Valtaosa alueen kirjastoista on pieniä: 26 pääkirjastosta 19 on alle 10 000 asukkaan kunnassa. Edellisen vuoden tilastojen mukaan henkilötyövuosia on Etelä-Savon kirjastoissa 79 ja Pohjois-Savon kirjastoissa 174, yhteensä 253 (Suomen yleisten kirjastojen tilastot 2022). Välimatkaa pohjoisimman Sukevan ja eteläisimmän Suomenniemen kirjastojen välillä on suorinta tietä 326 kilometriä, joten alue on maantieteellisesti laaja. Tilastokeskuksen mukaan Etelä-Savossa oli vuoden 2022 lopussa asukkaita 130 451 ja Pohjois-Savossa 247 689 (väestö 31.12.2022). Koko Savon alueella on yhteensä 31 kuntaa: Etelä-Savossa 12 ja Pohjois-Savossa 19.

Sonkajärven kirjasto

Alueen kirjastoista laadittu verkostokartta toimintakertomuksen liitteenä.

Alueella on sekä kirjastokimppoja että kimppoihin kuulumattomia kirjastoja. Vuoden 2023 tilanteen mukaan Etelä-Savon kirjastoista Lumme-kimppaan kuuluvat muut paitsi Sulkavan ja Kangasniemen kirjastot. Lisäksi Pohjois-Savon kirjastoista Lumme-kimppaan kuuluvat Joroisten ja Varkauden kirjastot. Ylä-Savon Rutakko-kirjastoverkkoon kuuluvat Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Sonkajärvi, Sukeva, Tervo, Varpaisjärvi, Vesanto ja Vieremä.

Kaavin ja Tuusniemen kirjastot ovat osa Kuopion kaupunginkirjastoa. Hirvensalmen, Pertunmaan ja Puumalan kirjastot ovat osa Mikkelin seutukirjastoa.

KEHITTÄMISTYÖN RAKENTEET

Savon AKE-tiimi suunnittelee ja toteuttaa käytännön kehittämistyötä. Vuonna 2023 tiimiin kuuluivat koordinaattori ja kolme informaatikkoa, jotka tekivät AKE-työtä osan työajastaan (60–80 %). Tiimin osaa- mista ylläpidettiin mm. kansallisella yhteistyöllä ja tarpeenmukaisiin koulutuksiin osallistumalla.

Kirjastotoimenjohtaja on tukenut tiimin toimintaa, ollut aktiivisesti mukana kansallisessa yhteistyössä ja vastannut kehittämistehtävän toteutuksesta (10 % työajastaan). Lisäksi alueellisen kehittämistyön toteutukseen ja suunnitteluun on osallistu-

nut pienellä työpanoksella antokaukolainausta hoitava kirjastovirkailija, asiakas- ja kokoelmapäällikkö, lasten ja nuorten kirjastopalveluiden päällikkö, tietoverkkoasiantuntija ja hallintopalveluvastaava. Rahoitusta ja resursseja suunniteltiin yhdessä Kuopion kaupunginkirjaston hallintopalveluvastaavan ja kirjastotoimenjohtajan kanssa.

Yhteensä alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen käytettiin 3,1 henkilötyövuotta.

Savon alueellisen kehittämistyön suunnitteluryhmä pohtii kansalliseen ja alueelliseen tietoon nojaten Savon kirjastoille parhaiten soveltuvia osaamisen kehittämisen teemoja ja kirjastojen verkostoitumista ja yhteistyötä tukevia toimia. Työryhmässä on pysyvä edustus Kuopiosta, Mikkelistä ja Itä-Suomen AVIsta. Lisäksi kaudella 2022–2023 Etelä-Savosta oli mukana 2 kirjastojen edustajaa ja Pohjois-Savosta 2 edustajaa. Vaihtuvat kirjastojen edustajat valitaan aina kaksivuotiskaudeksi kerrallaan. Vuonna 2023 työryhmä kokoontui 3 kertaa etäyhteyksin. Savon AKE-työn lisäksi kokouksissa käytiin läpi ajankohtaisia kansallisia asioita ja ajankohtaisia AVIn asioita.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

VUODEN 2023 TAVOITTEET JA PAINOPISTEET

Toimintavuoden 2023 tavoitteena oli Savon yleisten kirjastojen verkostoitumisen ja yhteistyön tukeminen sekä kirjastohenkilökunnan osaamisen monipuolinen kehittäminen. Osaamisen kehittämisen toimenpiteet ja painopisteet vuonna 2023 pohjautuivat kirjastolakiin, alueen kirjastohenkilökunnan toiveisiin ja palautteeseen (mm. ryhmäkeskustelut kirjastojen kanssa syksyllä

2022 sekä kirjastovierailut), AVIn peruspalvelujen arviointiin, kirjastojen ja työelämän tulevaisuuden näkymiin, kansalliseen yhteistyöhön sekä alueemme suunnittelutyöryhmän näkemykseen. **Toimintaa pyrittiin arvioimaan ja kehittämään jatkuvasti yhdessä alueen kirjastojen kanssa. Vierailuilla alueen kirjastoissa oli tässä merkittävä rooli.**

AKE-työllä on edistetty yleisiä kirjastoja koskevan lain (1492/2016) tavoitteita, opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategian 2025 vaikuttavuustavoitetta osallisuudesta ja tasapuolisesta osallistumisesta kulttuuriin, opetus- ja kulttuuriministeriön strategian 2030 tavoitteita sekä hallitusohjelman tavoitteita.

Vuoden 2023 osaamisen kehittämisen pääteema oli kirjasto kaikille, johon sisältyi kolme painopistettä: osallisuus ja demokratia, monipuoliset lukutaidot sekä pienten kirjastojen markkinointi ja viestintä.

Aihepiirien ympärille suunniteltiin monipuolisia koulutuskokonaisuuksia, kuten webinaareja, koulutuspäiviä, työpajoja, aineistonostoja, omaehtoisen opiskelun tukemista, etäkahveja ja keskustelutilaisuuksia. Etäkoulutuksissa ja -tilaisuuksissa hyödynnettiin Teams- ja Zoom-ympäristöjä sekä Liboppi-oppimisalustaa. Vuoden aikana järjestettiin muutama lähikoulutus, mutta valtaosa koulutuksista toteutettiin edelleen etätilaisuuksina kirjastojen toiveesta. Verkostoitumisen paikkoja luotiin myös opintomatkalla, joka toteutettiin keväällä Tampereen kirjastoon.

Osa koulutuksista tallennettiin alueen kirjastojen käyttöön joko 2 viikoksi tai tekstitettynä sopimuksen mukaiseksi ajaksi. Tämä katsottiin tärkeäksi etenkin pienten kirjastojen henkilökunnan kouluttautumisen näkökulmasta, sillä koulutuksiin ei ole läheskään aina mahdollista osallistua reaaliaikaisesti. Tekstityspalvelu hankittiin ulkopuolisena palveluna Kuopion kaupungin kilpailutuksen mukaisesti.

Osaamisen kehittämisen teemat 2023 avattuna:

1. Osallisuus ja demokratia

- Alueen demokratiahankkeiden anti käytäntöön, vinkkejä erityisesti pienet kirjastot huomioiden: miten helposti ja vähillä resursseilla voidaan toteuttaa kirjaston demokratiatehtävää?
- Nuorten asiakkaiden huomioiminen
- Erätauko-koulutusta lisää

2. Monipuoliset lukutaidot

- Valemediat ja infovaikuttaminen
- Lanu-vinkkikahvien lisäksi myös aikuisten vinkkikahveja ja sisältöjä
- Leikkivä lastenkirjastotyö
- Erityisryhmät

3. Pienten kirjastojen markkinointi ja viestintä

- Yhteistyössä Joensuun AKE:n kanssa
- Viestintä myös kuntapäättäjien suuntaan

KOULUTUSTILAISUUDET JA ETÄKAHVIT

Vuoden 2023 aikana järjestettiin runsaasti koulutustilaisuuksia ja etäkahveja sovituista teemoista sekä muista ajankohtaisista aiheista. Tarvittaessa reagoitiin myös akuutteihin koulutustarpeisiin.

Yhteensä järjestettiin 47 eri tilaisuutta. Reaaliaikaisia osallistujia oli 1098, jonka lisäksi tallenteita katsottiin yhteensä 528 kertaa.

Osallistujia ja tallenteiden katselijoita oli yhteensä 1626.

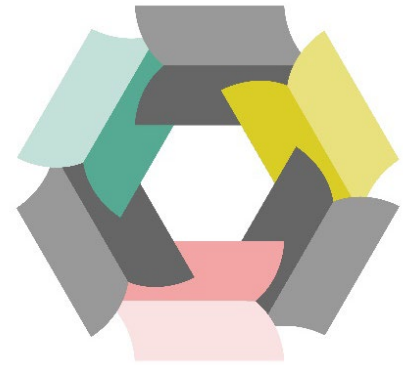
Etäkahvit ovat olleet alueellamme tärkeitä pitkien välimatkojen takia jo usean vuoden ajan. Osallistumisen kynnys on haluttu pitää matalana: etäkahveille ei vaadita ennakkoilmoittautumista ja ne kestävät yleensä noin tunnin. Vuonna 2023 järjestettiin säännöllisesti alueen johtajien etäkahveja, lanu-kirjavinkkikahveja, digiä tunnissa -etäkahveja sekä Joensuun AKen kanssa yhteistyössä digivartteja. Tarvittaessa etäkahveja järjestettiin nopealla aikataululla ajankohtaisista aiheista. Toiveita etäkahvien aiheista saatiin runsaasti alueen kirjastoista. Etäkahveilla oli usein mukana vierailijoita hankkeista, Itä-Suomen AVista ja esimerkiksi Suomen kirjastoseurasta, ERTestä ja VAKEsta. Myös AKen ajankohtaisia asioita käytiin läpi etäkahveilla: esimerkiksi toimintasuunnitelmasta juteltiin Vuosi liikkeelle -etäkahveilla tammikuussa.

Koulutussuunnittelussa tehtiin yhteistyötä Itä-Suomen AVIn, Joensuun AKen ja muiden AKE-kirjastojen kanssa. Erityisesti koettiin, että Itä-Suomen laajuinen yhteistyö syveni vuoden aikana: yhdessä Joensuun AKen kanssa suunniteltiin mm. digivartteja sekä Itä-Suomen laajuinen koulutus ”Mitä jokaisen kirjastolaisen tulisi tietää tekoälystä”, joka keräsi tallenteen katselukerrat huomioiden yhteensä 112 osallistujaa. Itä-Suomen AVIn ja Joensuun AKen kanssa suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä Itä-Suomen kirjastolaisten kokoontumisajot Varkauteen syksyllä 2023. Tilaisuus keräsi paljon kiittävää palautetta. Tiivistynyt yhteistyö on näkynyt

myös kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakamisena. Kesällä Kuopion AKE-työntekijät vierailivat Joensuun pääkirjastossa tutustumassa kirjastoon sekä suunnittelemassa tulevan syksyn yhteistyökuvioita.

Yhtenä hyvänä esimerkkinä toimivasta yhteistyöstä on edellisenä vuonna startannut Tukipiiri.

Ajatus Tukipiiristä heräsi yhdessä Itä-Suomen AVIn ja Joensuun AKE:n kanssa, sillä Itä-Suomen alueella on paljon uusia kirjastonjohtajia ja esihenkilöitä. Yhdessä suunniteltiin kokonaisuus, jonka tarkoituksena on tukea erityisesti Itä-Suomen kirjastojen uusia johtajia ja sellaisia, jotka kaipaavat vertaistukea työhönsä. Tukipiiriä jatkettiin vuonna 2023, ja tapaamiskertojen vetovastuu jaettiin Itä-Suomen AVIn, Kuopion AKE:n ja Joensuun AKE:n kesken. Kokonaisuus suunniteltiin yhdessä. Teemoina olivat tilastot (Itä-Suomen AVI), ihmissuhdetaidot esimiestyössä (Kuopion ja Joensuun AKE; 2 tapaamiskertaa), oman työn johtaminen (Itä-Suomen AVI), työprosessit ja niiden kehittäminen (Kuopion ja Joensuun AKE) sekä vaikutavuuden osoittaminen (Kuopion ja Joensuun AKE).

TUKIPIIRI

Koulutustilaisuuksiin osallistuneilta pyydettiin aina palautetta. Palaute oli erittäin hyvää: **kokonaistyytyväisyys tilaisuuksista oli 4,59** (asteikolla 1-5). Palautteissa oli useimmiten kiitoksia, mutta myös koulutustoiveita ja kehitysehdotuksia AKE-toimintaan. Moni koki tallenteen tai jälkeempään jaettavan koulutusmateriaalin tärkeänä. Etäkoulutuksiin yhdistetty ryhmäytyminen (esim. ryhmätyöt ja työpajat) jakoivat edelleen mielipiteitä. Lomakkeessa kysyttiin myös sitä, miten osallistuja voi hyödyntää oppimaansa jatkossa ja mitä hän aikoo jakaa tilaisuudesta työkavereilleen. Tällä haluttiin ohjata ajatuksia siihen, että koulutusten anti kulkeutuisi eteenpäin.

Hyvä kouluttaja ja paljon kiitosta siitä, että asiat olivat niin käytännönläheisiä, että niistä sai paljon ideoita ja vinkkejä omaan työhön sellaisenaan.

Teillä on hyvä ja toimiva sapluuna näissä, kannattaa jatkaa näin. Hyviä esiintyjiä, osaava henkilökunta ja toimiva tekniikka. Myös nämä esitysajat sattuvat välillä sopimaan tosi hyvin.

Vuonna 2023 järjestetyt koulutukset ja etäkahvit

Tapahtuman nimi	Päiväys	Osallistujat	Tallenne-	
			katselut	Yhteensä
Johtajien etäkahvit	24.1.2023	24		24
Digivartti : varautuminen	25.1.2023	10	45	55 *)
Etäkahvit: Vuosi liikkeelle	26.1.2023	39		39
Johtajien etäkahvit	21.2.2023	24		24
Visusti kirjastossa -webinaari	21.2.2023	63		63
Digivartti: Ylen oppimissisällöt	22.2.2023	10	10	20 *)
Kirjavinkkikahvit spefi&sarjakuva	23.2.2023	30		30
Digiä tunnissa: Facebook pienille kirjastoille	24.2.2023	15	29	44
Verkostotyö ja minä -webinaari	14.3.2023	16		16
Digivartti: Sometrendit 2023	15.3.2023	23	17	40 *)
Monikielisen asiakkaan kohtaaminen	20.3.2023	27		27
Johtajien etäkahvit	21.3.2023	23		23
Digiä tunnissa: Teams-koulutusta	27.3.2023	8	22	30
Lukukoirakahvit	30.3.2023	24		24
Digiä tunnissa: Outlook: vinkkejä käyttöön	5.4.2023	15	10	25
Johtajien tukipiiri (Savon AKE ja Vaara AKE)	13.4.2023	10		10 *)
Digivartti: kuvapankit	13.4.2023	20	8	28
Erityistä vinkkaamista	9.5.2023	28		28
Johtajien tukipiiri (Savon AKE ja Vaara AKE)	10.5.2023	10		10 *)
Erätauko-koulutus	11.5.2023	5		5
Johtajien etäkahvit	15.5.2023	17		17
Digivartti: Kirjastolaisen tiedonlähteet	17.5.2023	31	78	109
Digiä tunnissa: Saavutettavuus verkkosisällöissä	17.5.2023	25	21	46
Itä-Suomen kirjastopäivät: Tulevaisuustyöpaja	8.6.2023	22		22 *)
Johtajien etäkahvit	10.8.2023	26		26
Liboppi-etäkahvit	5.9.2023	25		25
Digiä tunnissa: Digiopastamisen rajat	7.9.2023	48	83	131
Lanu-kirjavinkkikahvit: Sateenkaarikirjat ja erilaiset perheet	14.9.2023	33		33
Johtajien etäkahvit	20.9.2023	25		25
Etäkahvit: Kielikahvilatoiminta	21.9.2023	12		12
Digivartti: Finnan ja verkkokirjaston hyödylliset ominaisuudet	27.9.2023	38	79	117 *)
Lukukoirakkokahvit (hanke-esittely)	2.10.2023	29		29
Marika Helovuon kirjallisuuswebinaari	5.10.2023	25		25
Lanu-kirjavinkkikahvit: Tunteet ja tunnetaidot	11.10.2023	32		32
Johtajien tukipiiri (Savon AKE ja Vaara AKE)	11.10.2023	8		8 *)
Johtajien etäkahvit	18.10.2023	21		21
Digivartti: Kaksivaiheinen tunnistautuminen	25.10.2023	24	32	56 *)
Johtajien tukipiiri (Savon AKE ja Vaara AKE)	22.11.2023	8		8 *)
Lanu-kirjavinkkikahvit: Tietokirjat	13.11.2023	31		31

Leikkivä lastenkirjastotyö: ideoita ja uusia näkökulmia	16.11.2023	30		30
Johtajien etäkahvit	20.11.2023	24		24
Johtajien tukipiiri (Savon AKE ja Vaara AKE)	22.11.2023	8		8 *)
Digivartti: Googlen paketti	29.11.2023	20	7	27 *)
Lanu-kirjavinkkikahvit: lyhyet romaanit pojille	13.12.2023	30		30
Mitä jokaisen kirjastolaisen tulisi tietää teko-älystä?	14.12.2023	44	68	112 *)
Digivartti: Teams-haikuudet ja niksit	20.12.2023	19	19	38 *)
				0
	20.-			
Opintomatka (Tampere)	21.4.2023	19		19
Yhteensä		1098	528	1626

*) Mukana osallistujia Joensuusta ja Savosta, tallennekatseluihin laskettu vain savolaiset Tukipiiri-kokonaisuuden tapaamiskerroista on tilastoitu vain Savon AKE:n ja Vaara AKE:n yhteisesti toteutetut kerrat, ei AVIn toteuttamia kertoja.

MUU OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti **Liboppi-oppimisalustan** AKE-kirjastojen valtakunnallisen toimituskunnan työhön ja yhteiseen kehittämiseen. Verkko-oppimisalustan valtakunnallisia ja alueellisia sisältöjä hyödynnettiin täydennyskoulutuksen järjestämisessä. Libopin sisältöjä markkinoitiin mm. etäkahveilla, verkkosivuilla ja sähköpostitse. Alueen kirjastoille annettiin myös tarvittaessa tukea oppimisalustan käytössä.

Savon kirjastolaisilla on oma Teams-ympäristö, jonka tarkoituksena on toimia matalan kynnyksen keskustelualustana. Se tarjoaa mm. koulutusmateriaalien jakamiseen hyvän alustan. Teams-ympäristön suunnittelu käynnistettiin yhteisillä Savon kirjastolaisten etäkahveilla vuonna 2021, jolloin sinne luotiin myös rakenne ja seuraavat kanavat: Yleinen, Aikuisten sisällöt, Kirjastoautot, Kokoelmatyö ja luettelointi, Koulutukset ja materiaalit, Lanu-työ, Liboppi, Seniorityö ja Tapahtumat. Tarkoitus on yhdessä muokata ympäristöä alueemme tarpeita vastaavaksi.

Savon kirjastojen käytössä on neljä **lainattavaa laitelootaa**, joita kirjastot voivat tilata käyttöönsä noin kahden viikon ajaksi. Jokaisen laitelootan mukana on perusteelliset ohjeet laitteiden käyttöön sekä vieraskirja, johon kirjastot voivat jättää palautetta ja kertoa kokemuksistaan. Lisäksi mukana on digiasioista vastaavan AKE-informaation suorat yhteystiedot ongelmatilanteiden varalle.

Kokeile! -laatikossa on Oculus-virtuaalilasit ja Chromecast, **Pelaa!** -laatikossa on pelikonsoli ja muutama peli, **Kuvaa!** -laatikko sisältää järjestelmäkameran, 360-kameran sekä jalustan ja neljäs **Opeta!** -laatikko sisältää etä- ja lähiovetustilanteita helpottavia välineitä kuten pienen videoprojektorin ja esitysohjaimen. Lainattavia laitelootia on esitelty mm. yhteisillä etäkahveilla, Kuopion AKE:n verkkosivuilla ja sähköpostitse lähetetyissä uutiskirjeissä. Mukana kulkeviin vieraskirjoihin on tullut vinkkejä ja lisäohjeita muille kirjastoille. Kirjastot olivat hyödyntäneet laitteita tapahtumissa, digitaitojen oppimisessa ja esimerkiksi kirjaston markkinoinnissa.

Tämä on hieno kokonaisuus. Tarkoituksena on tehdä omasta kirjastosta esitelyvideo ja ottaa markkinointikuvia. Mukana on selkeät ohjeet ja näillä pääsee helposti alkuun. Suosittelen!

Joensuun, Lahden, Kuopion, Porvoon, Rovaniemen, Tampereen ja Vaasan AKEt käynnistivät vuonna 2022 **Mentorointiohjelman** erityisesti pienten kirjastojen työntekijöille. Ohjelma kesti vuoden, ja sen keskeisiä teemoja olivat vaikuttavuus, osallisuus, viestintä, toiminnan skaalaus ja yhteistyö. Vuonna 2023 Joensuun, Kuopion, Porvoon, Rovaniemen, Tampereen ja Vaasan AKEt käynnistivät kaikille kirjastoalan työntekijöille suunnatun vuoden mittaisen mentorointiohjelman, jonka keskeisiä teemoja ovat **hiljainen tieto, osallisuus, viestintä, itsensä johtaminen ja yhteistyö**. Mentorointi on molemmille osapuolille erinomainen tapa saada uusia näkökulmia, osaamista ja verkostoja tukemaan kirjaston arkea.

Kuopion AKE lähti mukaan myös **Kartta osaamisen poluille** -yhteistyöhön Joensuun, Lapin ja Vaasan AKE:n kanssa. Yhteistyö käynnistyi vuonna 2023 ja jatkuu seuraavalle vuodelle, jolloin on tulossa yhdessä suunniteltu julkaisu sekä Liboppi-materiaalia. Kartta osaamisen poluille kannustaa jatkuvaan oppimiseen ja auttaa sekä kirjastojen työntekijöitä että esimiehiä tunnistamaan oppimisen tapoja ja navigoimaan moninaisilla oppimisen poluilla.

Keväällä toteutettiin toivottu **opintomatka** Tampereelle. Opintomatalla tutustuttiin ohjatusti Tampereen pääkirjasto Metson tapahtumatuotantoon, kirjastoon sekä osallistuttiin Metsossa järjestettyyn Fiktiöpäivään. Mukaan lähti 19 alueen kirjastolaista.

*Ihanaa päästä Tampereen kevääseen
ja syventymään kerrankin kirjallisuuden
teemoihin. Hyvät keskustelut muiden
osallistujien kanssa,
uudet kirjastotutut.*

*Sai olla rennosti työkavereiden kanssa
yhdessä, mikä vaikuttaa myönteisesti
myös työhyvinvointiin. Kirjailijoiden
päivä oli todella mielenkiintoinen.*

Pääkirjasto Metson sisäänkäynti. Kuva: Laura Airaksinen

VIERAILUT ALUEEN KIRJASTOISSA

Osaamistarpeita ja kirjastojen kuulumisia selvitettiin edellisen vuoden syksyllä ryhmä- ja yksilöhaastattelujen avulla. Vuonna 2023 alueen kirjastoissa haluttiin vierailla enemmän paikan päällä. AKE-toiminnan alussa vierailtiin kaikissa Savon kirjastoissa, ja sen jälkeen kirjastoissa on kierretty tarpeen ja resurssien mukaan.

Vuoden 2023 aikana vierailtiin yhteensä 12 alueen kirjastossa.

Kirjastovierailuissa tärkeintä oli molempipuolinen tutustuminen ja kuulumisten vaihto: oli tärkeää kuulla kirjastojen ajankohtaisista asioista ja samalla kertoa AKE:n kuulumisia. Keskustelua käytiin mm. koulutus- ja etäkahvitoiveista, digiasioista ja viestinnästä. Kaikki kirjastojen toiveet kerättiin ylös tulevaa suunnittelua varten. Vierailut olivat kaikkiaan todella antoisia ja hyödyllisiä toiminnan kehittämisen kannalta.

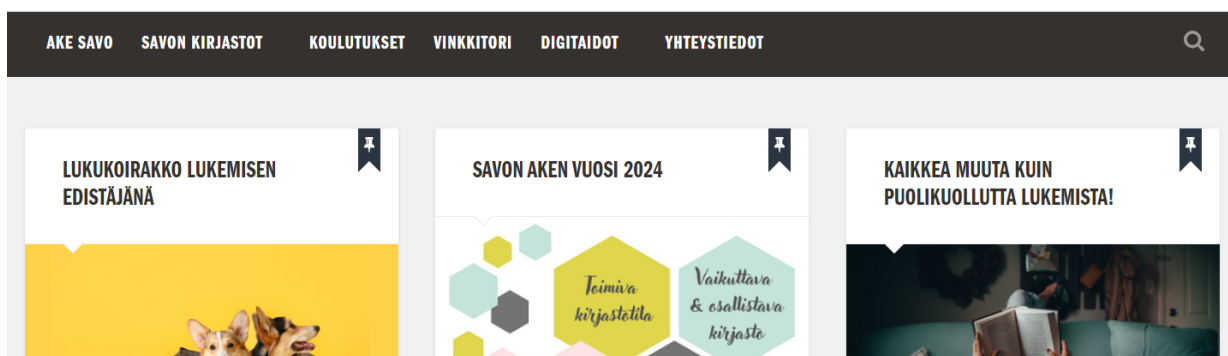
Pieksämäen kirjasto

ALUEELLINEN
KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
KUOPIO

ALUEELLINEN
KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
KUOPIO

VIESTINTÄ

Viestinnän rooli korostuu laajassa ja moninaisessa Savon kirjastojen verkostossa. Alueella on paljon pieniä kirjastoja, ja kaikkien alueen kirjastojen tavoittaminen viestinnässä on tärkeää. Savon AKE:n keskeisimmät viestintäkanavat ovat julkinen kotisivu <http://savonake.fi> sekä sähköposti. Lisäksi Savon AKElla on Instagram-tili, julkinen Facebook-profiili sekä suljettu Facebook-ryhmä. Ajankohtaiset asiat ja tulevat koulutukset kerätään säännölliseen uutiskirjeeseen, joka lähetetään sähköpostitse alueen kirjastoille keskimäärin kerran kuukaudessa. Vuonna 2023 uutiskirjettä kehitettiin edelleen, ja siihen kerättiin mukaan myös muita tiedotusasioita, kuten tärkeimpiä kansallisia koulutuksia tai AVIn järjestämiä koulutuksia.

Viestintää toteutetaan oman viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Suunnitelmaan on koottu Savon AKE:n viestinnän periaatteita, arvoja ja käytänteitä, ja se päivitetään vuosittain. Viestinnällä pyritään informoimaan mahdollisimman laajasti Savon alueella, mutta luomaan samalla rentoa ja avoimuutta edistävää ilmapiiriä. Viestinnän tavoitteena on tuoda Savossa tehtävää AKE-työtä, kehittämistä ja kouluttamista tutuksi sekä tuoda esille alueen kirjastolaisten osaamista ja vahvuuksia. Viestintäkanavia käyte-

tään monipuolisesti ja suunnitelmallisesti. Savon AKE:n julkinen Facebook-sivu pyrkii erityisesti nostamaan esiin alueen kirjastojen osaamista ja ajankohtaisia asioita, ja suljetussa ryhmässä jokainen kirjasto voi itsekin jakaa kuulumisiaan. Kirjastovierailujen valokuvia on jaettu runsaasti sekä julkisella Facebook-sivulla että Instagramissa. Eri kanavissa on myös muistuteltu tulevista koulutuksista ja jaettu tunnelmia tilaisuuksista paikan päältä.

Seuraajat Instagramissa 12/2023: 225

Seuraajat Facebookissa 12/2023: 188

ANTOKAUKOLAINAUS

Yhtenä alueellisen kehittämistehtävän toteutustapana esitetään kirjastolain esitoissa kaukolainojen antaminen muille yleisille kirjastoille, ja tästä antokaukolainauksesta syntyvät postituskulut katsotaan katettavaksi valtionavustuksella.

Kuopion kaupunginkirjasto lähetti antokaukolainoja vuoden 2023 aikana yhteensä 1224 kappaletta.

KANSALLINEN YHTEISTYÖ

Kuopion AKE-tiimi oli aktiivisesti mukana kansallisessa yhteistyössä ja osallistui muiden alueellista kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen välisiin tapaamisiin (AKE-linjakokoukset ja AKE-etäkahvit) ja viestintään, työryhmiin, Liboppi-toimistunkuntaan, kansallisen mentoriohjelman suunnitteluun, Kartta osaamisen poluille -yhteistyöhön, hyvien ideoiden jakamiseen ja muuhun kansallisella tasolla tehtävään kehittämistoiminnan suunnitteluun. AKE-kirjastojen kirjastotoimenjohtajat tekivät myös keskenään hyvää yhteistyötä. Itä-Suomen laajuista yhteistyötä tehtiin Itä-Suomen AVIn ja Joensuun AKE:n kanssa mm. Tukipiiri-kokonaisuuden suunnittelussa, digiosaamisen kehittämisessä ja Itä-Suomen kirjastolaisten koontumisajojen suunnittelussa.

Savon AKE:n koordinaattori osallistui yhdessä Vaasan AKE-koordinaattorin kanssa sovitusti IFLA-konferenssiin elokuun lopussa. AKE-linjakokouksessa

(5.10.2022) Kuopion ja Vaasan AKet arvottiin edustamaan kaikkia AKE-kirjastoja IFLAssa, mikäli IFLA hyväksyy posteriesityksen.

IFLA järjestettiin tällä kertaa Rotterdamissa. Kuopion ja Vaasan AKet ideoivat yhdessä posteriesityksen, joka kuvasi kattavasti Suomen AKE-toimintaa ja kansainvälisestikin ainutlaatuista verkostoa. Myös muut AKet olivat mukana toteuttamassa lopullista posteria: jokaisen AKE-alueen kohdalla oli qr-koodi, josta avautui linkki kunkin AKEn tuottamaan lisämateriaaliin. Varsinaisia posterisessioita oli IFLAssa kahtena päivänä, mutta posterit olivat esillä myös muina aikoina. Lisäksi posterit päättyivät IFLAn posteriarkeen. Suomen AKE-toiminta herätti runsaasti mielenkiintoa ja keskustelua. Matka oli ainutlaatuinen mahdollisuus päästä jakamaan tietoa Suomen yleisten kirjastojen kehittämistehtävistä ja kirjastojen välisestä tiiviistä yhteistyöstä.

Matkan kokemuksia jaettiin syksyn aikana useilla etäkahveilla sekä mm. syksyn AKE-linja kokouksessa.

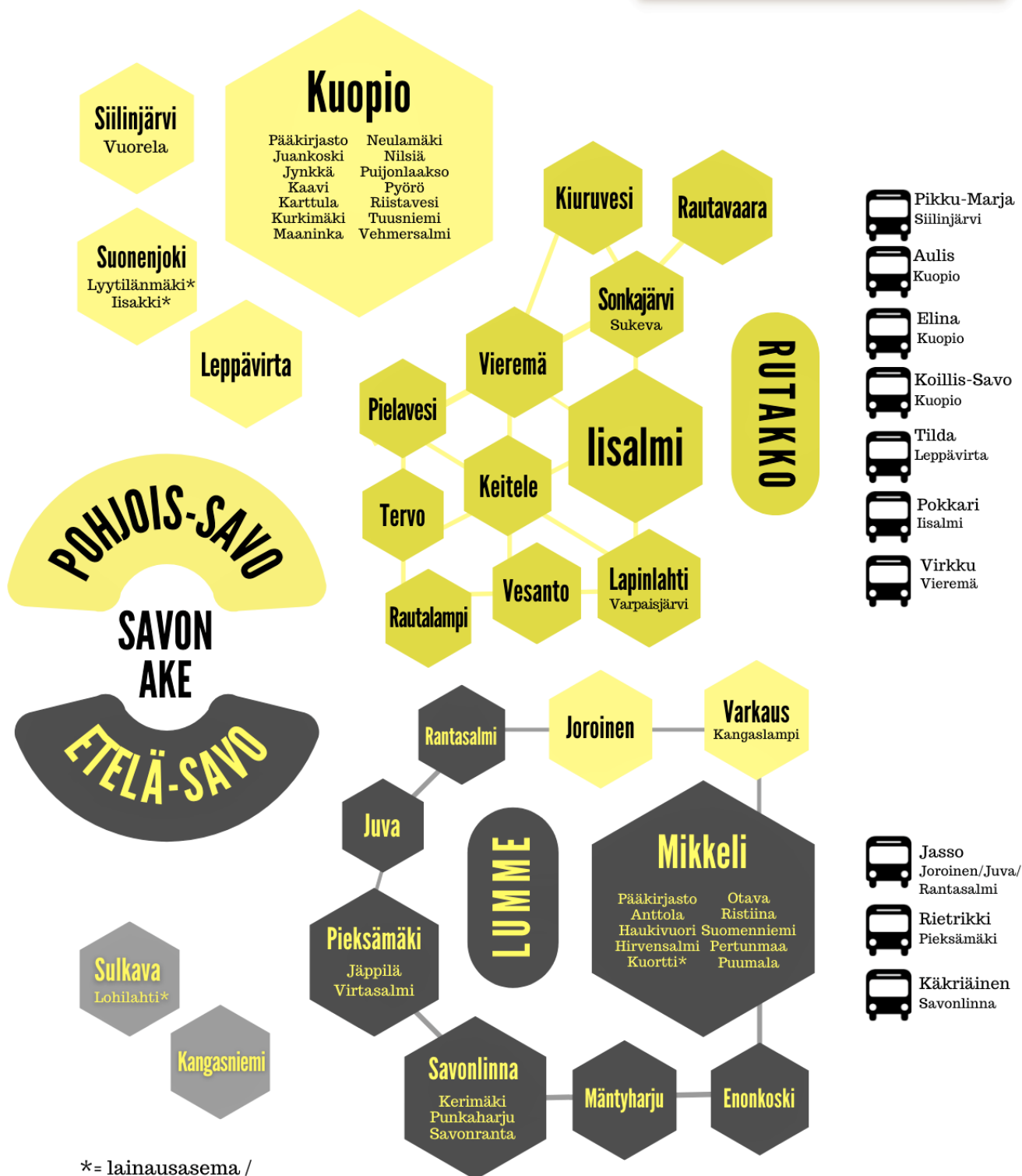
IFLA-posteri toimintakertomuksen liitteenä.

ALUEELLINEN
KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
KUOPIO

SAVON AKE verkostokartta

*= lainausasema /
koulukirjasto

Creating, operating, learning and developing **TOGETHER**

study trips
projects
podcasts

conferences
workshops
webinars and seminars

REGIONAL
DEVELOPMENT

mentoring for smaller libraries
on-the-job training

and so on...

Public libraries must provide equal services to residents everywhere in Finland. To help libraries develop, Finnish legislation provides for the national and regional development of these activities.

Nine Finnish public libraries are tasked with the regional development responsibility.

National Development Services (Helsinki City Library) promote and support cooperation between libraries and produce and develop online services for the use of public libraries throughout Finland.

They oversee joint activities and developing the skills of library personnel within their region in four languages: Finnish, Swedish, English and Sami.

All public libraries in Finland are reaping the benefits of regional development

through workshops, webinars and seminars, virtual coffee breaks and library visits, projects, podcasts, conferences, borrowable media appliances, workplace exchange and study trips, cycling for libraries, mentoring for smaller libraries, on-the-

job training and so on. Staff in public libraries also has access to a nationwide online learning platform, called Liboppi www.liboppi.fi.

Regional development creates possibilities for library networking in Finland and with foreign libraries.

Cooperation is occurring on many levels and with numerous organizations.

Finnish regional development libraries are constantly striving to better meet the rapidly changing and diversifying demands of modern library work.